

Megrendülten búcsúzunk

Szögi Lajostól, a tiszavasvári Kabay János Általános Iskola tanáráról, a Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetségének elnökétől, aki 44 éves korában, 2006. október 15-én, Olaszliszkán tragikus körülmények között elhunyt.

Értelmetlen – és brutalitása miatt különösen megrendítő – halála nemcsak szűkebb családjá és tanítványai, hanem átvitt értelemben nagycsaládjá, a magyar környezeti nevelők számára is pótolhatatlan veszteség. Jó pedagógust, elkötelezett környezetvédőt, kedves munkatársat veszítettünk, és főleg egy kedves, szelíd, jóakarátú embert. A sírás szorongatja torkunk, amikor rá gondolunk.

A munkáját folytatjuk. Sajnos most már nélküle.

a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület elnöksége
az egyesület minden tagja nevében

A Kabay Iskola nyitott egy számlát "Szögi Lajos árván maradt gyermekeiért"
A Tiszavasvári Takarékszövetkezethél nyitott számlaszáma a következő: 68700016-10136757

Ha esetleg kételkedsz a hitelességben, nyugodtan hívd fel a Takarékszövetkezetet: 42/520-074 vagy 42/520-150!

A kezdeményezők nevében tisztelettel kérjük a kegyeletüket leróni szándékozókát is, hogy a koszorúra, virágra szánt pénzüket lehetőleg erre a számlára utalják. Sajnos, most nagy szüksége lesz rá a családnak.

Köszönet Biának

Egyesületünk 2005-ben új elnököt választott *Nyiratiné Németh Ibolya* – azaz *Bia* – személyében. Bia régi tagja az egyesületnek, többféle funkcióban gazdagította már az egyesület tevékenységét, több kiadvány megjelenése kötődik a nevéhez. Lendületével és megújító fantáziájával számos ponton sikerült az egyesületet előbbre mozdítani, vagy akár esetenként a kátyúból kihúzni. Sokat tett egy vállalkozóbb, bátrabb – de ugyanakkor munkaszervezésileg fegyelmezettebb – működési mód kialakítása érdekében. Karakteres, újító gondolkodásmódja, a téves berögzöttségekkel szakító látásmódja, az ügyekért való harcos (akár még a feszültséget is vállaló) kiállása alapján meghatározó személyisége egyesületünknek.

Bia azonban – családi, magánéleti problémáinak összsűrűsödése miatt – nyáron lemondott elnöki megbízatásáról és egyben elnökségi tagságáról. Nehéz döntés lehetett, hiszen tudjuk, hogy az MKNE és általában a környezeti nevelés iránti elkötelezettséggel végezte munkáját. Döntését el kellett fogadnunk, s így új elnököt választottunk.

Ezúton köszönjük Biának azt a sok időt, energiát, fáradságot, törődést, amit ránk fordított, amivel gazdagabbak lettünk. És várjuk, hogy újra lelkesen velünk dolgozzon.

az egyesület Elnöksége

Elnökségi hírek, elnökségi morzsák

Augusztus végén szomorú hír várt minket, Bia lemondott. Mindent megpróbáltunk, de végül tudomásul vettük döntését. Nagyon sajnáljuk, hogy így alakult.

Rendkívüli elnökségi ülésen Schróth Áginak szavaztunk bizalmat, így vezetésével zökkenőmentesen folytatjuk a megkezdett munkát. A közgyűlés utáni szeptemberi és októberi elnökségin nagyon sok feladatunk volt. Beszámoltunk az elvégzett feladatokról, a projektekből folyó munkáról, az augusztusi táborokról, az OT-ről, és a jövő évi táborok szervezését is elkezdtük.

Végiggondoltuk a beázás során tönkrement értékeinket, és eldöntöttük, hogy irodánkat áthelyezzük a TIT Stúdió első emeletére, mert a korábbi iroda rendbe tétele teljesen nem lehetséges, és a felújítás is nagy terhet róna ránk.

Jelenleg már az új helyen vagyunk, és reméljük, hogy a teljes átköltözés még októberben lezajlik. Köszönjük azoknak a tagjainknak, akik már eddig is segítettek a költözésben. Eszter, Andi és Szeki munkáját is itt szeretném megköszönni, hiszen nap mint nap ők végezték ebben is a legnagyobb munkát.

A működő projektjeink mellett új feladatunk az ENSI konferencia megszervezése, mely egy nemzetközi partnerkereső szeminárium (a Tempuson keresztül lehet jelentkezni elsődlegesen civil szervezeteknek). Ez a szervezőmunka jó lehetőséget nyújt egy nemzetközi munkába való bekapcsolódásba is. Az OKI-ból Varga Attila a főszervező, tőlünk Bagi Éva segít neki ebben a munkában. Izgalmas feladat.

Átnéztük az együttműködési megállapodásainkat is, és szeretnénk megújítani azokat, esetleg új partnerekkel is felvesszük a kapcsolatot. Már elkezdtük ezt a munkát is.

Puli-kuckós munkacsoportot hívtunk össze, hogy előkészítsük a kuckó őszi beindítását, amint az iroda teljesen felköltözött az új helyére. Nagyon jó témákat fogunk kidolgozni, remélem, az iskolák is így gondolják majd, és lesz elég igény ezekre a képzésekre, foglalkozásokra.

Készülünk az egyesület 15. éves jubileumára, és várjuk a tagjainktól is az ötleteket.

Minden tagunknak köszönjük az eddigi sok segítséget, és várjuk további javaslataitokat.

Timár-Geng Csilla

Elnöki köszöntő

Kedves KÖR tagok!

Engem ért az a felkérés, megbízás, hogy a nagy múltú Magyar Környezeti Nevelési Egyesület elnöke legyek. Köszönöm a bizalmat. Tudom, hogy ez megtisztelő, de ugyanakkor nagyon nehéz feladat.

Ahhoz, hogy továbbra is együtt tudjunk maradni, töltekezhessünk egymás társaságában, megmerítkezhessünk a baráti szeretetben, tanulhassunk egymástól, vagy csak együtt lehessünk olyan emberekkel, akikkel nagyon sok területen közös értékeket képviselünk, még többet kell tennünk. Arra van szükség, hogy sokan sajátunkénak érezzük, fontosnak tartjuk az Egyesületet, és hozzá is rakjuk a magunk kis építő követ a közös életünkhöz. Így elérhető lesz, hogy széles körben mindenki megtalálja a maga számára fontos tevékenységet, megélhetjük a közösen végzett, alkotó munka örömét, katartikus élményét. Számomra megható és példaértékű azoknak az önzetlen, segítőkész embereknek a munkája, akik a hátukon viszik napjainkban az Egyesületet.

Közös élményekhez például közösen szervezett programok, projektek kertében juthatunk el. Megvalósíthatjuk régen dédelgetett álmainkat, „rákényszeríthetjük” magunkat arra, hogy napi rohanó életünkben megálljunk, kicsit mást csináljunk.

Ahhoz kérem, és várom az Egyesület minden tagjának aktív együttműködését, hogy a tízenötödik, jubileumi év során újratöltekezve meg tudjuk alapozni és erősíteni a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület további működését anyagilag és szellemileg is.

Schróth Ágnes

Ez történt az előző szám óta

Szeptemberben lezajlott az egyesületünk legnagyobb éves rendezvénye, az Országos Találkozó.

Új pulisként Sopronban

Nyáron, a Cornell-tréningen – ahova egy barátnőmmel mentem el – ismerkedtem meg az MKNE egyesülettel, egészen pontosan annak több tagjával. Megtetszett, amit csinálnak, és az is, hogy munka mellett jókat tudtunk szórakozni együtt. Gondoltam, megnézem az éves

találkozójukat is. Többedmagammal éppen a péntek esti protokollba sikerült beleszóppennem. Örömmel láttam, hogy egy helyi borász cég is a támogatók között van, így aztán az alapszabály módosításának elfogadásáról tartott közgyűlés nemcsak tartalmas, de nagyon jó hangulatú is volt :))) Gyorsan megtaláltam nyári barátaimat. Nagyon tetszett a szálláshely. Az ellátással kapcsolatban voltak kifogásaim; szerintem két kilót híztam három nap alatt.

Szombaton már teljes mellszélességgel vettem részt a rendezvényeken. A mi csoportunk először erdőt járt. Egyébként is nagyon szeretem az erdőt, de ha olyanokkal mehetek, akik értik és ismerik, az mindig különleges élmény a számomra. Mivel én nem vagyok „szakos”, nekem minden információ új. Valahol mégis az tetszik a legjobban, mennyi lelkesedéssel, szeretettel mesélnék a tagok a kövekről, fákról, állatokról. Nyilván ezerszer elmondták már mindezt, mégis tátott szájjal tudom őket hallgatni, és ez az igazi nevelés: amit te szeretsz, azt szeretni fogja a hallgatóságod is.

A délutáni buszos kirándulás olyan helyekre mentünk, ahol én még soha nem jártam, ezért az is nagy élmény volt. Egyébként is ritkán jutok be egy Nemzeti Parkba. Láttuk a központ gyönyörű épületét Sarródon, aztán kimentünk Mekszikópusztára (ennek már a neve is nagyon tetszett) madármegfigyelni. Utána egy – sajnos idő hiányában elég rövidre sikerült – városnézés. Sopron gyönyörű, biztos, hogy életem során még visszamegyek hosszabb időre is. Este pedig hál'Istennek kevés hivatalos teendőnk volt, és gyorsan rátérhettünk a borozással egybekötött táncolásra és az éneklésre.

Nekem ez az egyik legkedvesebb élményem a társasággal kapcsolatban: régen volt lehetőségem ennyi népdalt énekelni és hallgatni egyetlen este. Victor Andrászt ezúton kérném, tegye fel a honlapra a „még egy-két versszakok gyűjteményét” :)))

Vasárnapra volt még két iskolalátogatásunk. Őszintén szólva úgy indultam neki, mint kötelező protokollnak, és annyi élményt kaptam, mint pedagógus, hogy egészen fellelkesedve indultam haza. Köszönet érte Fuszikné Szabó Évának, a Hunyadi János Evangélikus Általános Iskola pedagógusának és Rónai Ferencnek, a Róth Gyula Erdészeti Szakközépiskola igazgatójának!

A vonaton volt időm arra is, hogy a kapott tengernyi segédanyagba, prospektusba belelapozzak. Még hogy úgyis kidobjuk?! Hoztam be őket az iskolába másnap, és terítettem őket a kollégák között! Személy szerint az *Iskolánk zöldítése* című könyvnek örültem legjobban; azt biztosan sokat fogom használni.

Nem csalódtam a várakozásomban. Volt nagyon sok tartalmas program, utána-közben együtt gondolkodás, együtt szórakozás, együtt éneklés. Nagyon gazdag és tartalmas hétvégét köszönhetek a szervezőknek is, a résztvevőknek is. Köszönöm szépen, és mindenkinek szép napokat kívánok!

László Csilla

Emlékek a soproni találkozóról

Szeptember 14.-én majd' 6 és fél óra vonatozás után érkeztünk meg Debrecenből Sopronba, a MKNE országos találkozójára, melyen én első alkalommal vettem részt. A táborba érkezés után azonnal megállapítottuk, hogy a helyszín megválasztása nagyon szerencsés volt. Szállásunk festői környezetben, a Brenneri völgyben található, a Soproni Gyermekek és Ifjúsági Tábor területén. A csodás táj mellett üdítőn hatott még az a barátságos fogadtatás, amelyben részünk volt. Engem is úgy fogadtak, mint régi, kedves ismerőst, és ez – no meg a hasonló érdeklődési kör – közel hozott egymáshoz. Bár egyelőre csak egymás keresztnévét ismertük (az ötletes, felragasztott címkék segítségével), hamar találtunk témát a beszélgetéshez, és a munkába is bekapcsolódtunk.

Már az első este elvárásolta a csoportot Szabó Miklós az éjszakai erdei túrán. Megdöbbentő élmény volt a holdtalan éjszakában megtapasztalni, milyen parányiak vagyunk mi emberek a sötét erdőben a civilizáció vívmánya (lámpa) nélkül.

Reggelente Victor András furulyaszóval ébresztett bennünket, így senki sem késelt el a reggeliről, programokról.

Pénteken egész napos műhelymunka várt ránk „környezetkímélő életforma” témában, amely aktív részvételt igényelt tőlünk. Érdekes volt például az ökológiai lábnyom kiszámítása, vagy az előadás a „méltányos kereskedelemről”. Érdeklődésünknek megfelelően vehettünk részt, különféle témákat feldolgozó csoportok munkájában. Én az egészséges táplálkozás témakörét választottam, melyet Csapóné Tábori Hajnalka és Gilly Zsolt vezetett. Sok érdekességet hallottunk tőlük és új ötleteket gyűjtöttünk össze, kóstoltunk mangalica szalonnát és szalámit, vegetáriánus kolbászt adalékmentes kenyérral. Ez kiváló előétel volt a bőséges és finom ebéd előtt. (Egyébként a reggelikre és a vacsorákra sem lehetett panasza senkinek. Volt minden, mi „szem-szájnak ingere”).

A délutáni programok? Csak azt sajnáltuk, hogy nem lehettünk egyszerre több helyen, de azért mindent megnéztünk, kipróbáltunk, amit lehetett. Örömmel ismertük fel az átgondoltan kialakított gyógynövényösvény beültetett és a természet által odatelepített növényeit, kóstoltunk háromféle mézet, ismerkedtünk a madárbarát kerttel. Megnéztük a fűzfából kialakított természetes leskunyhót, a rendkívül ötletes, napenergiát hasznosító tűzhelyet, vízmelegítőt, hűtőt stb. Mindezekhez hozzáértő emberektől kaptunk útmutatást. Megtekintettük az Erdők házát és tájékoztatást kaptunk az ott folyó munkáról.

Este, vacsora után a Pendelyes együttes perdített tánra bennünket. Miután ízelítőt kaptunk műsorukból, az alaplépéseket mi is elsajátítottuk.

Szombaton kétfelé osztották népes csoportunkat, mi először az erdővel ismerkedtünk. A Várhely – Tolvaj árok túra 4 km volt csak, de ezen a távon is nagyon sok szépséggel találkoztunk. „Vadcseresznye hercegnő”, szelídgesztenyés, virágzó ciklámenek, különleges kőzetek, s maga az erdő..., kóstoltunk szedret, szedtünk jegenyefenyő tobozt, vetettük vadcsereznye magokat, felmáztunk a kilátóba, majd annak lábánál a természet lágy ölén fogyasztottuk el ebédünket. Visszaérkezés után kis pihenő, majd autóbusszal Sarródra, a Kőcsagvárba utaztunk. Szívesen láttam viszont. A Szellőrozsákkal (debreceni csoportunkkal) pár éve egy szép hetet töltöttünk itt, ismerkedve a Nemzeti Park csodáival. Most is ebből láthattunk egy kis szeletet – madárlés a Fertő tónál, majd a Mekszikópusztai Oktatóház megtekintése.

Visszaúton Sopronban is megálltunk. Sajnos csak rövid sétát tudtuk tenni a vár falai mentén és a belvárosban, de ezt legalább a várost jól ismerő vezetővel, aki a különlegességekre hívta fel a figyelmünket.

Lassan búcsúzni kellett Soprontól, a tábornótól. Este beszélgetés, a népdalok sorra vétele furulyaszó mellett, szülinapi köszöntő éjféli utánig. A találkozó napjai gyorsan elteltek. A programokat átgondoltan szervezték meg, lelkes és elhivatott emberek vezették, így mindenki számára élményt nyújtottak.

Reggel pedig csomagolás, indulás az utolsó programok helyszínére és haza. Az elhatározás azonban még ott megszületett: bárhol legyen a következő, a XV. OT, ott leszek és viszem a családomat is.

Agócsné Kovács Pálma
Debreceni Szellőrozsák

A soproni közgyűlésről

Szeptember 15.-én – az országos szakmai találkozóval összekötve – közgyűlést tartottunk Sopronban (pontosabban Brennbergben). A közgyűlés egyesületünk alapszabályának „ezernyi” részletével kapcsolatban döntött bizonyos szöveg-módosítások mellett. A módosítási javaslatokat egy erre a feladatra kiküldött csapat készítette elő (Benya László, Iván Zsuzsa, Németh Mária, Tatai Zoltán valamint jómagam). A sok-sok előterjesztett módosítás-javaslat között kisebb és nagyobb kaliberű témák is szerepeltek, s egyiknek-másiknak a megbeszélése nagyon hasznosnak bizonyult fontos egyesületi elvek és értékek megfogalmazása (újrafogalmazása) tekintetében. A munka fárasztó volt – néha ebből következően feszült is lett –, de végül is megérte. A módosított Alapszabályt benyújtottuk az illetékes bírósághoz. A munka folytatódik az SzMSz megújításával.

Victor András

Köszönet a soproni találkozótért

Köszönetet mondok mindazoknak, akik soproni országos találkozóink szervezésében, a háttér biztosításában, a programok kitalálásában, lebonyolításában részt vettek, segítettek abban, hogy jól érezzük magunkat, s tartalmasan töltsünk el együtt ismét egy szép, szeptemberi hétvégét:

- Adorján Ritának (főszerző, támogatók keresése)
- Szabó Miklósnak és társainak: Hajdú Grétának, Szórádi Norbertnek, Mazál Lászlónak és Hárs Olivérnek (helyi szervezés és program)
- Partos Kálmánné Nagy Zsuzsannának (szervezésben nyújtott segítség)
- Partosné Zsuzsinak (kézműveskedés)
- Victor Andrásnak (az alapszabály módosításának előkészítése, a szakmai nap szervezése, levezetése, népdaléneklés, ébresztés)
- Schróth Áginak (ajándékok, szakmai nap, közgyűlés levezetése)
- Takács Eszternek, Németh Andreának, Szekeres Tamásnak, Szabó Orsinak (háttér biztosítása, előkészületek, regisztráció, árusítás, mindenféle segítség)
- Vásárhelyi Juditnak (szakmai nap, közös beszélgetés levezetése)
- Németh Máriának, Takács Eszternek (közgyűlésen jegyzőkönyv vezetése)
- Fridrich Áginak, Gilly Zsoltnak, Csapóné Tábori Hajnalkának, Albert Juditnak, Breuer Lászlónak (Suminak), Újszászi Györgyinek, Haraszi Anikónak, Könczey Rékának (szakmai napon témavezetés)
- Göncöl Szövetségnek, Védegyletnek (kiadványok, finomságok, biotermékek)
- Ökopannon Kht.-nak (ajándékok)
- KvVM-nek, Sopron Város Önkormányzatának, Róth Gyula Gyakorló Szakközépiskolának, STKH Kft.-nek, Farkas és Hanyvári Borászatnak (adományok, támogatás)
- Báder Lászlónak (Palocsa Egyesület)
- Pendelyes Táncegyüttesnek (táncház)
- Fuszikné Évának (TÉT program, Hunyadi János Evangélikus Iskola bemutatása)
- Rónai Ferencnek (autóbusz, Erdészeti Szakközépiskola bemutatása)
- Karácsony Gábornak (étkeztetés)
- A „Terülj, terülj asztalkám!”-ra finomságokat varázsolóknak

Végül hálás köszönet annak a közel 100 résztvevőnek, akik ezen a hétvégén türelmesen, jókedvűen, hatékonyan együtt voltak velünk a „KÖR”-ben a közgyűlésen, a terepgyakorlatokon, a beszélgetéseinken, a műhelymunkán, az énekléseinkkor, a táncházban...

Saly Erika

Támogatóink: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Sopron Város Önkormányzata, Róth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és Kollégium, Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgyaldálkodási Kft., Farkas és Hanyvári Borászat

Információk a bemutatott anyagok elérhetőségéről:

1. TÉT- program (Fuszikné Szabó Éva, 9400 Sopron, Hunyadi János Evangélikus Általános Iskola, Hunyadi u. 9., tf.: 99/316-561)
2. DVD oktatóprogram: A kis környezetbarát, Szilágyi Márta, Reflektor Kiadó (www.reflektorkiado.hu), otthoni telefon: 46/439-546, 70/234-1444
3. <http://oregfak.emk.nyme.hu>)

Kárpátaljai kapcsolatunk

1) Kárpátaljai és magyar egyetemi hallgatók közös programjai Magyarországon (fenntarthatóságra nevelés témakörben)

A májusban vendégül látott kárpátaljai diákok programja a következő volt:

Máj. 10.:

Érkezés, fogadás, szállás elfoglalása

Máj. 11.:

Terepgyakorlat az ELTE környezettan IV. éves hallgatókkal:

Templomdombi Általános Iskola, Szentendre

Dunakanyar Erdei Iskola, Visegrád

Erdei Művelődés Háza Oktatóközpont, Visegrád

REC, Szentendre

Visegrád – Fellegvár, Szentendre – rövid séta

Esti városnéző séta: Vár

Máj. 12.:

Óralátogatások a Trefort Ágoston Gyakorlóiskolában

Kódex könyvesbolt

Természettudományi Múzeum: A múzeum szerepe az iskolai nevelésben, a kiállítások megtekintése

Szabad program : Margitsziget

Máj. 13.:

ELTE TTK Növényismereti Tanszék - képzés az egyetemen, az elektronmikroszkóp megismerése

ELTE Ásványtár

Ismerkedés a Puli-kuckóval, közös játékos foglalkozás

Búcsúvacsora

Máj. 14.:

Városnézés: Városliget, Szépművészeti Múzeum, Vajdahunyad vár,

Hazautazás

2) Kárpátaljai diákok táboroztak Magyarországon 2006 nyarán az MKNE meghívására

Az MKNE – KMPSZ (Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetség) együttműködés keretében szervezett táborok az alábbiak voltak:

Fülöpháza (Kiskunsági Nemzeti Park): Természetismereti tábor. 3 diák és 1 egyetemi hallgató

Cserkút: Ökoépítészet. 2 egyetemi hallgató

Börzsöny, Királyrét: Ornitológiai és természetvédelmi tábor. 2 diák

Salföld: Életmód-tábor. 2 diák

Balatonfelvidék: „Sündörgő” természetismereti tábor. 2 diák

Schróth Ágnes

Környezeti nevelési továbbképzés Bosznia-Hercegovinában

Kötelező fejlesztési forrásokból környezetetikát!

A Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány belevágott abba, amibe több szervezet nem mert: megpályázta a Külügyminisztérium által kiírt programot. Magyarországnak, mint európai uniós tagországnak kötelezően el kell ugyanis költenie bruttó nemzeti termékének egy bizonyos apró hányadát a fejlődő országok megsegítésére. Jó, hogy ezt akár környezeti nevelésre is lehet fordítani!!

A pályázatban rögvest szemet szúrt, hogy akik oktatást vagy továbbképzést vállalnak, kultúrközi missziót is teljesítenek. Fanyar emlékek toltunk föl azokról a háromnapos műhelyek sokaságáról, amikor mi voltunk, akik csöndben hallgattuk olyan országokból érkezettek szakmai eligazításait, akik legfőképpen a környezeti nevelési infrastruktúrájuk, a projektekre költhető nagyságrendekkel nagyobb források miatt jártak előtünk. Az egyik csúc s e téren az önkormányzatok kebelében dolgozók hatékonyságát fejleszteni kívánó kurrikulum volt. Büszkén mutatták a tengeren túlról érkezők: náluk – most mond! – százalékszámítást is használnak e munkában, és az sokkal-sokkal jobb! Ők is fognak ilyent tanítani a magyar résztvevőknek. Nos, felvilágosítottuk őket... De jó

emlékünk is van régesrégii kecskeméti nevetős játékokról, virágpalettákról és kezünkől formált fényképezőgépekről...

Hogyan lehet elkerülni, hogy méltányoljuk, amit már tudnak, és élvezetesen adjuk át, amit érdemes, kedvezményezetteinknek? Igazi nagy kérdés volt, és bizony lámpalázzal járt a dolog. Három boszniai hölgy érkezett Tuzla környéki civil szervezetekből a nyáron Magyarországra, és meglátogattak néhány terepi oktatóközpontot, könyvtárat, szervezetet. Ez az előkészítő út jótékony volt abból a célból, hogy felesleges dolgokat ne mondjunk. Szügyig jártak például már ugyanis kanadai segítséggel a közösségi környezetvédelmi akcióprogram formáltságában. – Sikerült közösen programot csiszolni, bővített óraterveket ajánlani – bosnyák nyelven! S elindultunk: Neumayer Éva, Tímár Gábor, Takács Margit (Duna-Ipoly NP) és jómagam.

Két hétvégére vonultunk el egy Tuzla környéki erdei szállóba, hogy némi elméleti áttekintés keretei között a terepi vezetőképzés, a Cornell-tréning, és az elmúlt húsz év magyar metodikai fejlesztései alapján „agyondolgoztassuk” kedves kollegáinkat. „Elfáradtak” ugyanis az elméleti előadásoktól, de hatalmasakat nevettek és vállvetve játszottak minden szimulációs játékban, a természet elemeivel empátiás kapcsolatot kínáló, vagy bizalomépítő játékokban. Kezdetben nehézségnek véltük, hogy a húsznál is több résztvevő között egyetemi tanártól alsó tagozatos tanító néniken át erdészekig mindenféle képzettséggel és tapasztalattal rendelkező dolgozott. Mi több, épp ramadan idején jártunk ott: de az a néhány férfi, aki napkeltétől napzálltáig sem ételt sem italt nem vett magához, ugyanolyan elevenséggel gyakorolt, mint a többiek. Épp csak onnan tudtuk, kik böjtölnek, hogy a figyelmes pincér este az ő asztaluknál szolgálta fel először a levest.

Eleven, jókedvű, és elidegenedés, szorongás nélküli tanárokkal dolgoztunk. Talán a túlélő háború, talán más, életigenlést kínáló belső forrás volt az oka: nemcsak adtunk, mi is sokat kaptunk, ahogy dukál. Tele szívvel és sok gondolattal érkeztünk haza az igen eredményes képzésről.

Vásárhelyi Judit

COMENIUS III projektelőkészítő látogatás

Gran (Norvégia), 2006.szept. 17-20.

Ami volt:

„Az iskola mint a fenntartható jövő építésének központja” munkacímű Comenius III (C3) előpályázat tematikus összerakása. Az ENSI-nek (Environmental and School Initiatives – magyar képviselője Varga Attila) volt egy hasonló témájú 3 éves programja (SEED), ezt szeretnénk továbbvinni, de más nevet kell neki adni.

Az **alapgondolat** most: Az iskolák társadalmi megbecsültségének emelése (az örökzöld „csináljunk jobb iskolát” új megfogalmazása). Ennek **módjai**: az iskolák kapcsolatának erősítése: 1. a társadalommal, 2. a kutatással (mindkét esetben helyi, regionális és nemzeti szinten). **Eszköze** (nem kizárólag, de hangsúlyosan): IKT v. ICT (infokommunikációs technikák, konkrétan a norvégok miljolare.no, majd sustain.no rendszere, meg ami ehhez kapcsolódni tud, pl. a MÉTA oktatásban használható továbbfejlesztései).

A koordinátor intézmény a Norwegian University of Life Sciences/Noragric. A norvégok mellett erősek az osztrákok (az előző pályázat koordinátorai), a hollandok, és erősek lehetünk mi, ha úgy döntünk, hogy az e rendszerből kinyerhető előnyökért akarunk/tudunk rengeteg munkát, időt és más

forrást beletenni. Érdeklődik (és valamilyen szinten bizonyára benn is lesz): Svédország, Finnország, Észtország, Németország, Szlovénia, Belgium, Svájc(?).

Amiben jók vagyunk:

1. Kutatók és pedagógusok párbeszéde, lényegében a MKNE és az ÖBKI együttműködése, ami majd a MÉTA műhelyekben tovább konkretizálódik. Ez még Norvégiában se működik (pedig ott sokminden működik, amiről mi csak álmodozni szoktunk) úgy érzem, e téren komoly partnernek tartanak. (Azt persze nem tudják, mennyire az elején járunk a folyamatnak.)
2. IKT fejlesztés (a MÉTA oktatási felhasználást segítő továbbfejlesztése). Ami eddig átment, hogy van egy világraszóló adatbázisunk e témában. Amit nem tudnak: hogy ez alapkonceptióját (tudományos), kétirányú hozzáférhetőségét tekintve elég messze van a miljolare-tól, és hogy a sok jószándék mellett egyelőre egy vasunk sincs arra, hogy közelítsük.

Amiben jók lehetünk:

1. Hiányként fogalmazódott meg, hogy nincs kapcsolat a tanárképzés, -továbbképzés felé, keresnek erre a szerepre vállalkozót.
2. Iskolák és helyi közösség, helyi önkormányzat termékeny kapcsolata, közös projektek. Erre is van egy csomó létező jó példánk; őket kell összegyűjteni, végigkérdezni: lenne-e kedvük beszállni (tag szinten, lásd később), mennyi munkával.

Mit lehet nyerni ebből az egészből?

1. Nagy pénzt semmiképp! ☹
2. Utazási, konferenciázási lehetőséget.
3. Érdemi munkára a C3-ban nincs pénz; más, csatlakoztatható Socratesekben (C1, C2, Grundtvig, Erasmus, Leonardo, Arion) esetleg valamennyi (de ezek is inkább a konferenciaturizmust szeretik támogatni). Elvileg előny, ha az egyes pályázatok egymásra hivatkoznak, de éppen bukni is lehet vele. Meg persze az áradó hazai források, ha imponál nekik a nemzetközi vonatkozás. (Abban, hogy a Tempus támogatta mindkettőnk kiutazását a határidőn túl beadott pályázatok ellenére, része lehet, hogy nem hemzsegnék Magyarországon az ilyen típusú pályázati együttműködések).
4. Nemzetközi együttműködést, EUs pályázási tapasztalatot. Nagy kérdés, hogy ezek hogyan forintosíthatók, mennyi befektetést érnek meg, bírjuk-e addig a befektetést, amíg visszajön valami. Számomra a Minerva pályázat végigkínálódása után nagy élmény és tanulság volt ugyanennek a folyamatnak a profi változatában részt venni. Igencsak van mit tanulnunk, mielőtt újabb nagy, saját EUs pályázatba fognánk.

Kapcsolódás szintjei:

Partner lehet: OKI, MKNE, ÖBKI + 1 tanárképző intézmény

Tag lehet: olyan iskolák vagy más szervezetek, akik ehhez kapcsolódóan konkrét feladatot vállalnak (pl. MÉTA-műhely, de lehet más, a projektben futó programokhoz is kapcsolódni, pl. a miljolare/sustain.no tevékenységeit használni, vagy a hollandok is keresnek résztvevőket a saját rendszerükbe – angol nyelvű részvétel!). Úgy gondolom, erősíti Magyarország súlyát a projektben, ha minél több magyar tagszervezet van. Nem kell sokat bevállalni, talán csak annyit, amit egyébként is csinálnánk, persze nem is kapunk pénzt semmit, legfeljebb könnyebben pályázhatunk, mondjuk C1-re.

Következő lépések, határidők:

2007 január közepén Bp-n lesz e pályázat újabb projektelőkészítő megbeszélése (a már meglévő váz részletezése) – olcsó lehetőség minden magyar partnernek. Az MKNE részéről Bagi Éva, az OKI részéről Varga Attila szervezi.

Az előpályázat beadási határideje várhatóan az új ciklus indulása után, 2007. febr.-márc. körül várható. A főpályázat beadása 2007 tavaszára. Eredményhirdetés, szerződéskötés, tényleges indulás: 2007 ősze. A projekt vége: 2010.

Ortmann-né Ajkai Adrienne

Híradás a Köröcskéről!

Két sikeres eseményről is be tudok számolni, melyeket már feltehetünk a Köröcske szekerére!

Az egyik a Jakab hegy lábánál megrendezett MKNE ifjúsági ökoépítészeti tábor. Hála a tábornak, tizenketten úgy érezzük, hogy igen, áll már egy kenyérsütő kemence valahol a nagyvilágban, amelynek megszületése a mi kétkezi munkánk eredménye. Ezt az örömteli érzést köszönhetjük egymásnak – régi és új MKNE-s tagoknak, „kívülről” besegítő barátainknak, külföldi vendégeinknek –, az építés minden pillanatának, az esti tábortüzi vacsoráknak,

énekléseknek, az éjszakai csillagos égbéli utazásnak, a szürkületi ásványkutatásnak, a mókusoknak, a peléknak, a nemezelésnek, az 5 nap nomád életének s mindezek közösségkovácsoló erejének.

Szeretnék még egyszer nagy köszönetet mondani Suminak, aki vállalta, hogy bevezet minket a kemenceépítés rejtelmeibe, és erőt adott nekünk példamutató kintartásával, hogy véghezvigyük kitűzött célunkat.

A másik kedves esemény pedig a Soproni OT-n elinduló Köröcskés barátokos ötletbörze. Végre az MKNE fiataljai kerek asztal köré ültek, és egy vidám ismerkedés után összegyűjtöttünk több ötletcsírt, melyek kinyílásra várnak! A legközelebbi találkozásig email-ben várom a javaslatokat (agico77@yahoo.co.nz), és a további csatlakozási szándékokat!

Remélem, ezután is minél több eseményről számolhatok be, s a Köröcske szekere csak gördül és gördül tovább!

Álljon itt két fénykép a nyári táborunk bizonyágaként.

Fehér Ágnes

Tagjaink írták

Ezt a fejezetet most indítottuk el. Ide olyan írásokat várunk, amelyek ugyan kifejezetten nem kapcsolódnak az Egyesület tevékenységéhez, de érdekesek, vagy mulatságosak, és meg szeretnék osztani a többiekkel is. Íme elsőnek néhány szösszenet, Blabá tollából.

A madarak „mentálisáról”

(avagy: a „barátságos” és „barátságtalan” gólyákról)

Nehéz az állatok „lelki életét” emberi mértékkel mérni, ill. emberi fogalmakkal leírni. Mégis beszélhetünk szemléletesen pl. „barátságos”, „kíváncsi” vagy „éber”, „óvatos” és „érzékeny”, sőt „szemtelen” vagy „agresszív” madarokról is. Barátságos pl. a fehér gólya, hiszen szinte keresi az ember társaságát, közvetlenül az eke után szeret bogarászni, egerészni a friss szántásban, vagy pl. - a madarászok szerint is rejtélyes módon - fészekhelyet is szívesebben választ a falu forgalmasabb helyén, mint a nyugalmasabb zugokban. Sérült gólyát is pl. könnyű ápolni, megszeliíteni, ha sérülése miatt ősszel ittragad, egész télen „házimadárként” tesz-vesz a ház körül. Sőt, rendszeresen hallunk sérülés nélkül is itthon maradó gólyákról, sőt gólyapárokról is, akik természetesen a tél folyamán rászorulnak az emberek segítségére és szívesen, barátságosan el is fogadják azt.

A fehér gólyák „szimpátiája” természetesen nem akadályozza meg őket abban, hogy „erélyesen” lépjenek fel az emberekkel szemben, ha szükségesnek vélik. Egy madarász barátom kapott is a fejére jó pár kemény ütést a fészekre hirtelen visszatért gólyaszülőktől, amikor nem elég gyorsan gyűrűzte meg a fészekben tartózkodó utódokat. Ha egy „barátságos” gólyával összetűzésbe kerülnél, különösen a szemed világát óvd, mert a madár hosszú, hegyes és erős csőrével hajlamos szemgolyód kicsipésére, aztán mehatsz, amerre látsz!

Pont ellentétes természetű a fokozottan védett fekete gólya. Kifejezetten kerüli az ember társaságát, nemhogy a községben nem fészkel, hanem az erdőkben is a járt résztől távoli, zavartalan helyekre építkezik. Mivel ilyen egyre nehezebben talál, állománya csökken, így tűnt el a Budai-hegyekből is.

A MCS kérdése madárszakértő olvasóihoz: „Véleményetek szerint barátságosabbá válna-e a fekete gólya, ha tollazatát tömény Hypóval kifehéritenénk?”

(A pozitív választ beküldők között elmeorvosi vizsgálatra szóló beutalókat sorsolunk ki.)

Blabá

Programajánló

Egy új tag bemutatkozása és felhívása közös kirándulás(ok)ra

Sziasztok, kedves egyesületi tagok. Magam nemrég léptem be a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület tagjainak sorába, és bár tagként új vagyok, azért úgy érzem, hogy olyan előléttel rendelkezem, amely bennem kialakította a világ zöld szemléletének módját. Úgy gondoltam, hogy kezdésnek a Kör hasábjain bemutatkoznék nektek. Olvassátok hát szeretettel rövid bemutatkozásomat!

Budapesti fiatal fiúként a természettel való kapcsolatom egy budapesti túraszakosztályban kezdődött, majd később hamarosan szervezett túrákra kezdtem járni – teljesítménytúrákra. Imádtam a fizikai teljesítőképesség és a lelki erő korlátlan birodalmát. De a természet számomra mégis mindig a szent és érintetlen, tiszta és jó világ ideálja maradt. Önmagamat szerettem legyőzni ezeken a küzdelmes túrákon – a természet leigázását azonban sohasem szerettem. Folyamatosan alakult ki bennem az érintetlen természet iránti vágy és szeretet totális érzése. Mára *zöldnek* tartom magam – büszkén!

Másfél-két éve kezdtem el foglalkozni hobbiszzerűen teljesítménytúra-rendezvények szervezésével; elkötelezettséget érzek a természetjárás és a természetszeretet szellemének szélesebb körben való elterjesztése mellett. Jelenleg pedig az a tervem, hogy az MKNE-ben önálló kiránduló-csoportot hozzak létre, valamint egy új országos „zöld mozgalmat” indítsak el, amelynek egyedüli célja a környezettudatosság szellemiségének jegyében a sportturizmus és a Zöld Mozgalom összekapcsolása. Kívánjatok ehhez sok szerencsét.

Most pedig sok szeretettel meghívok mindenkit – túrakedvelő pedagógust, diákjait kirándulni vinni szerető tanárt és környezeti nevelőt, és minden szabad levegőre vágyó MKNEst – az

1. Zöld-Sport Kör Kirándulásra

Időpontja: 2006. november 19. (vasárnap)

Helyszíne: A Pilis hegység jellegzetes csúcsa, a Kevélyek hegycsoport gerince. (A Nagy-Kevélyt Budakalászról indulva másszuk meg, s aztán fel fogjuk fedezni a Duna-Ipoly Nemzeti Parkba tartozó vidék látnivalóit.)

Találkozunk: Bp. Batthyány téren 8.00 órakor

Andrási Gábor
a Zöld-Sport Kör kezdeményezője

Felhívás jubileumi ötletelésre

Kedves KÖR-ös Társak!

2007-ben lesz 15 éves a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, mindannyiunk közös „gyermeke” / baráti közössége / szakmai fóruma / érdekképviselői szervezte, és még sorolhatnám.

Sokszíni szervezetünk 15 éves jubileumát jó lenne mind az egyesületi tagság körében, mind a szélesebb nyilvánosság előtt sok közös ötleten alapuló rendezvényvel, eseménnyel, programmal stb.

együtt megünnepelni. Az idei, soproni Országos Szakmai Találkozón már felmerült néhány remek ötlet ennek módjára, 15 részes programsorozattól kezdve jubileumi tárgyakon át emlékkönyv kiadásáig.

Ezen ötletek körét szeretnénk a segítségetekkel tovább bővíteni pl. a Választmány 2006. november 11-i ülésén is (ahol a Választmány – többek között – a jövő évi munkatervben dolgozik majd), hogy még több lehetőség alapján alakulhassanak ki a jövő évi tervek.

Kérjük, akinek van valami jó ötlete, kezdeményezése, a következők szerint gondolja azt át:

1. ötlet megnevezése,
2. indoklása,
3. az ötlet kivitelezésének teljes/részleges vállalása (csapatok!),
4. becsült költségei,
5. a forrásteremtés javasolt iránya (honnan vegyük a pénzt?).

Kérem egyúttal az OT-n felmerült ötletek gazdáit, hogy szintén ezen séma alapján fejtsék ki, gondolják tovább az ottani ötleteket, majd kiegészítéseiket juttassák el az egyesülethez. Ötleteiteket, terveiteket, javaslataitokat, az egyesület elérhetőségein e-mailben, levélben, személyesen, telefonon avagy postagalamb útján is fogadjuk! Jó mulatságnak ígérkezik. ☺

A választmányi ülés nyilvános! Akinek kedve van, jöjjön el, tanuljon, tervezzen, dolgozzon velünk! 15 éves a drága! Fokozott figyelmet kér!

Az ötletgyűjtés és -feldolgozás nem zárul le a választmányi üléssel. Utána is várjuk a javaslatokat.

Az Elnökség nevében: Vásárhelyi Judit

Budapest, 2006. október 16.

Ökokarácsony a Bárdosban

Újra itt van, közeledik az Ökokarácsony ideje. Sok szeretettel várunk mindenkit igazi karácsonyi hangulattal a Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnáziumban 2006. **december 9-én** 10 – 15 óráig (Budapest, Baranyai utca 16-18.).

A belépődíj a foglalkozások önköltségi árát tartalmazza, 1 főnek 600 Ft, családi kedvezmény – minden további gyermek vagy felnőtt 100-100 Ft kedvezményt kap – 4 fős családnak tehát csak 1800 Ft.

Gyere el hozzánk barátainkkal, gyermekeiddel, ismerőseiddel! Csak természetes anyagokat használunk. Találkozunk az iskolában.

(Foglalkozások tartására idén is várjuk a vállalkozó kedvű KÖR-társakat. Jelentkezni lehet a 70/315-9990 telefonszámon Timár-Geng Csillánál.)

Timár-Geng Csilla

Advent

Minden tagunkat és barátait szeretettel várjuk az **adventi készülődésre**, melyet **december 2-án** szombaton 10-16 óráig tartunk a MTSZ székházban (Pécs, Búza tér 9., keleti bejáró). A rendezvény anyag-hozzájárulási díja 500 Ft/fő, mely magába foglalja a teát és a vajás-mézes-lekváros kenyeret is. Egyéb rágcsalni valót hozzatok!

Adorján Rita
Baranyai Csoport

Filmajánló

A **kis környezetbarát** című film az óvodás és a kisiskolás korosztály számára készült. A film a gyermekek számára érthető módon magyarázza meg a környezetvédelem szükségességének okait: a túlnépesedést, a sűrűn lakott város, a gépjárműforgalom, a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás, az ipar és a bányászat környezet-károsításait, az egyre növekvő fogyasztást, az ezzel együtt járó hulladék mennyiségét, a levegő és a víz szennyezését stb.

REFLEKTORfilm Kft
T/F: 46/439-546
www.reflektorfilm.hu;
szilagyi@reflektorkiado.hu

Pályázatfigyelő

Pályázatok, képzések

1. Ifjúsági Utak Európába - A Robert Bosch Alapítvány pályázati kiírása

A Robert Bosch Alapítvány „Ifjúsági Utak Európába” programja német, kelet-, és közép-európai tanulók és ifjúsági csoportok közti projektek létrehozását támogatja. A programot versenyként hirdeti meg. Az érdeklődők egy projektterv benyújtásával jelentkezhetnek, amely tartalmazza az alapkoncepciót, a célokat, a programot és a költségvetést. A program finanszírozási támogatást nyújt, valamint a projektmenedzserek számára biztosít további képzéseket és konzultációs lehetőségeket. A program a 2006/2007-es időszakra 500 000 Eurós költségvetéssel rendelkezik.

Jelentkezési határidő: 2006. május 15. vagy 2006. december 15.

További információ: Junge Wege in Europa
Schillerstr. 57. 10627 Berlin
Tel.: +49 (0)3031517475 ; Fax.: +49 (0)3031517470
mail@jungewege.de; www.jungewege.de

2. Zöldövezet Program – 2006

Az Ökotárs Alapítvány a MOL-csoporttal együttműködve programot hirdet közösségi funkciójú zöld területek létesítésére, fejlesztésére és rehabilitációjára. A pályázaton Magyarországon bejegyzett civil szervezetek vehetnek részt, iskolákkal illetve iskolai csoportokkal együttműködve a *(csatolt)* listán felsorolt településekről. Pályázni lehet közpark, pihenőpark, játszótér, iskolapark környezetbarát módszerekkel történő létesítésére és rehabilitációjára közösségi akció keretében, közösségi használat céljából.

Az alábbi tevékenységek támogatására lehet pályázni:

- Ültetés (fű, fa, cserje, lágyszárú évelő növények)
- Közterület takarítása (pl.: tisztítási feladatok, szemétygyűjtés, szobortakarítás)
- Szeméttárolók létesítése, festése
- Szelektív hulladéktárolók létesítése (kizárólag olyan településeken, ahol működő szolgáltatás van szelektív hulladék begyűjtésére)
- Közterületen lévő köztéri elemek (játszótér, biciklitároló, padok, asztalok, sporteszközök, pihenést szolgáló létesítmények, szobrok) felújítása természetes anyagokkal, lehetőség szerint környezetbarát módon (pl. festés)
- Közterületen lévő köztéri elemek (játszótér, biciklitároló, padok, asztalok, sporteszközök, pihenést szolgáló létesítmények, szobrok) létesítése természetes, környezetkímélő anyagok felhasználásával

A pályázat utófinanszírozás jellegű: a program pénzügyi és tartalmi beszámolójának beküldését követően 2 napon belül kerül átutalásra a megítélt támogatási összeg.

A pályázat **beérkezési határideje: 2006. november 30.**

Az eredményhirdetésre 2007. január 31-én kerül sor.

További információ: Temesvári Szilvia programvezető; T: 411-3500 vagy 411-3507, temesvari@okotars.hu

A teljes pályázati kiírás és a pályázati űrlap letölthető: www.okotars.hu

Takács Eszter

Pályázati lehetőség adományi kérelmekre

Az Ökotárs Alapítvány Virtuális Alapítvány programja segítségével a környezetvédő szervezetek az egyesült államokbeli Virtuális Alapítvány Internet weboldalaira helyezhetik el adományi kérelmeiket, hogy ilyen módon jussanak el a lehetséges adományozókhoz. A projekteknek egy környezetvédelmi problémát kell megoldaniuk, konkrét megoldási javaslatot bemutatva. A program nem támogat tisztán kutatási programokat (melyek csak tanulmányozni kívánják a problémát, de nem kísérik megoldani azt), és a valóságtól elrugaszkodott célokkal rendelkező projekteket. A pályázható összeg felső határa egymillió Ft, alsó határ nincs. Interneten keresztül kell meggyőzni a leendő támogatót arról, hogy a programot érdemes támogatnia, ezért célszerű a programról érdekes

leírást küldeni, lehetőség szerint képekkel vagy fotókkal bővítve. Magyarországról ezzel a módszerrel eddig egy szervezetnek sikerült adományhoz jutni. Szeretnénk a KÖR és aktív tagjaink forrásait e lehetőség kihasználásával is bővíteni, ezért a KÖRhez kapcsolódó tevékenységeidről a www.okotars.hu honlapon fellelhető útmutató szerint elkészített és nekem (aadrienn@dravanet.hu) elküldött projektleírásokat – a KÖR megfelelő adataival kibővítve és angolra fordítva – eljuttatjuk az Ökotárshoz. Aki kéri, annak elküldöm az adatlapot, útmutatót, és segíték is.

Ortmann-né Ajkai Adrienn

Vers

Ezt a verset egy *Emberi kapcsolatok* továbbképzésen ajándékoztam többek örömére

Heine: A lepke szerelme

A lepke szerelme a rózsaszál,
körötte táncot jár,
a lepke körül meg táncra kél
tüzes szerelemmel a napsugár.

No és kit imádhat a rózsaszál?
Hát arra kíváncsi vagyok.
A zengedező csalogányt vajon?
Vagy a hallgatag esteli csillagot?

Akárkit imád is a rózsaszál,
én mindet egyaránt:
rózsát, lepkét és napsugarat
és csillagot és csalogányt.

(Nadányi Zoltán fordítása)

Várom továbbra is kedves költőtök verssorait, hogy megoszthassuk a többiekkel!

Saly Erika
salyka@freemail.hu

Közérdekű

Enikő-díj

A Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége (KOKOSZ) Enikő-díj Kuratóriuma 2006. szeptember 15-i ülésén hozott döntésével a Természetes Életmód Alapítvány Oktatóközpontjának környezet- és természet-védelmi nevelésben kifejtett példás munkáját **Enikő-díj kitüntetéssel** ismerte el.

A díj átadására a Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetségének őszi vandorközgyűlésén, 2006. szeptember 30-án délután 17 órakor Veszprémben került sor.

Ezúton fejezzük ki örömünket – és gratulálunk – Labanc Györgyinek, az Oktatóközpont vezetőjének.

Régi-új helyünk a TIT Székházban

A nyári KÖR-ből értesülhettetek róla, hogy a júliusi beázás után irodánk egy darabig ideiglenes helyen működött. Azóta megegyeztünk a TIT Székházat működtető TIT Stúdió Egyesület vezetőivel egy másik állandó helység bérebevételéről. Az őszi hónapok (október-november) alatt foglaltuk, illetve folyamatosan foglaljuk el új helyünket, melyet a TIT Székház (azaz eddigi székhelyünk: 1113 Bp., Zsombolyai u. 6.) első emeletén találhattok meg, a 3. előadó nevű teremben. Ezt a termet egy gipszkarton fal segítségével kétfelé osztottuk, így egy irodaként használt kisebb szobát, és egy Puli-Kuckóként és raktárként működő helyet kaptunk. Ha kíváncsiak vagytok, milyen az új lakunk, gyertek el, nézzétek meg, várunk Titeket szeretettel!

Ezúton szeretném megköszönni mindazok segítségét, akik részt vettek a „NAGY KÖLTÖZKÖDÉS” lebonyolításában, cipeltek, pakoltak, és közben kedves társaságukat is élvezhettük! Név szerint köszönjük tehát Nektek, kedves Victor András és unokája: Kovács Gergő, Hársas Éva és Oszkár, Czabán Dávid, Schróth Ági, Vásárhelyi Judit, Barna Panni, Trescsik Angéla, Genzorné Marika, Marsi Móni és Darvas Kata, hogy részt vetetetek ebben a munkában, nélkületek nem tudtuk volna megcsinálni, így viszont egy jó csapatmunka volt!:)

S végül de nem utolsósorban külön köszönöm Harangozó Sándornak a TIT Stúdió műszaki vezetőjének a sokoldalú segítséget, amivel jelentősen hozzájárult új helyiségeink kialakításához és berendezéséhez!

Budapest, 2006. november 3.

Takács Eszter, ügyvezető

Méta Műhelyek aktuális hírei

A pécsi Ciszterci Nagy Lajos Gimnázium két 10. osztályos tanulója a TUDOK konferenciára készülő előadását gazdagítja a MÉTA adatbázis alapján készülő térképekkel:

Galambos Ágnes: Tetőerdők a Mecseken

Sziebert Hajnalka: A bálványfa terjedése a Szársomlyón

A szentlőrinci Újhelyi Imre Mezőgazdasági Szakközépiskola (ökoiskola) diákjai Dénes Eszter és Kocsis Barna Judit tanárnők vezetésével terveznek a korábbi programjaik során megkedvelt Ormánságban kiválasztásra kerülő mintaterületen olyan tanulói kutatási projektet, mely a MÉTA lehetőségeit és a terepmunkát ötvözi az iskola speciális szakképzési tematikájával.

A résztvevő diákok és tanárok saját, személyre szóló jelszót kaptak, amivel 1 éven keresztül „nézegethetik” Magyarország élőhelyeinek MÉTÁs képét.

Ortmann-né Ajkai Adrienn

Ökoiskolák találkozója

2006. nov. 18-án (szombaton) a Budapest XII. kerületi Városmajori Gimnázium ad otthont az V. Ökoiskola Találkozónak. További részletek a www.okoiskola.hu honlapon.

(A jelentkezési határidő sajnos már lejár, mire ez a KÖR megjelenik, mégis fontosnak tartottuk a hírt tagjaink között is terjeszteni.)

„Iskolazöldítés” továbbképzés!

Egyesületünk 30 órás, akkreditált – bármely korosztállyal foglalkozó és bármilyen szakos pedagógus számára szóló – továbbképzését többféle formában is megtarthatjuk 2007-ben. Lehet bentlakásos, s lehet „bejárós”. Megtarthatjuk egy „hosszú hétvégén”, de szétoszthatjuk úgy is, hogy tanítási időt nem érint. Nagy örömmel tartanánk meg teljes tantestületeknek, s ha egy iskola ehhez pályázatot nyújt be, szívesen segítünk a megírásában.

A továbbképzés fontosabb *tartalmi* csomópontjai:

- az iskola környezeti nevelési programjának fejlesztése,
- egy zöld arculatú iskola kialakításának gyakorlati lépései,
- projekt-tervezés és projekt-módszer.

A továbbképzés *részvételi díja* (kb. 20 fő esetén) minimum 24eFt/fő, s erre jön a résztvevők és/vagy az előadók szállás, koszt, utazás költsége, a terembérllet stb.

FONTOS! Már januárban – még a továbbképzési keret szétosztása előtt – jelezzétek az iskolában az igényeteket! És figyeljétek a KÖR-ben (vagy a honlapon) a további híreket!

További információ:

Victor András (victora@zpk.hu), vagy az egyesület irodája (321-4796)

Vegy-Tan Csoport

A Vegy-Tan Csoport munkája az utóbbi időben lelassult. Ennek az az oka, hogy a csoport vezetője (Bagári Kinga) mostanában nem tud igazán foglalkozni a csoport ügyeivel. Annak pedig az az oka, hogy várja második gyermekét. Így tehát nekünk – „árván maradt” vegy-tanosoknak – most két fontos feladatunk van: 1) minden jót kívánni Kingának és gyarapodó családjának; 2) választani egy új vezetőt. Legközelebbi találkozóznkon erre sort kerítünk.

Victor András

Figyelem!

A következő KÖR és Módszerkosár szám a tervek szerint február elején jelenik meg. A megjelentetni szándékozott írásokat legkésőbb január 21-ig kell elküldeni Czabán Dávidnak (czabi@freemail.hu), illetve Victor Andrásnak (victora@zpok.hu).

Victor András

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Czabán Dávid
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1397 Bp. Pf. 530.
Honlap: www.mkne.hu

Iroda: 1113 Bp. Zsombolyai u. 6.
Tel/Fax: 06 1 / 321-47-96
e-mail: mkne@mail.datanet.hu
Fogadóórák: H-P: 10–12h, 14-16h
Előzetes időpontegyeztetéssel

